MANIFEST

Het begint met sport.

Esther Vergeer Foundation

20 november 2026

Meedoen op het sportveld werkt door in het hele leven

Voor een kind met een lichamelijke beperking, hartafwijking en/of chronische aandoening is sport veel meer dan bewegen. Het is de plek waar een kind na een diagnose, behandeling of revalidatietraject opnieuw ontdekt wat het lichaam wél kan. Waar vertrouwen groeit. Waar nieuwe vrienden worden gemaakt. Waar zelfstandigheid ontstaat. En waar een kind ervaart: ik doe mee! Toch is sport nog lang niet altijd vanzelfsprekend voor deze kinderen. En daar moet nu verandering in komen.

Sport als onderdeel van behandeling, herstel en participatie

Het begint met sport. Maar het eindigt daar niet. Wat een kind op het sportveld ontwikkelt, werkt door buiten de lijnen. In het dagelijks leven, op school, binnen het gezin en later in opleiding en werk. Meedoen aan sport draagt bij aan inclusie, als krachtig middel om te zorgen dat iedereen zich onderdeel voelt van de samenleving en gelijke kansen krijgt.

Sport draagt ook bij aan het effect van de behandeling, lichamelijk herstel en het leren functioneren met een beperking. Het vergroot zelfvertrouwen, eigenwaarde en trots, het creëert sociale contacten en helpt kinderen zelfstandiger te worden. Als een kind sterker, actiever en zekerder wordt, vermindert dit bovendien de druk en de zorgen bij ouders, broers en zussen. Met een aanzienlijk effect op ziektelast, arbeidsproductiviteit en welzijn van het hele gezin.

Daarom zien we sport ook niet als einddoel, maar als een krachtig middel voor effectievere behandeling, herstel, fysieke en mentale gezondheid, participatie en preventie. Investeren in sportparticipatie voor deze kinderen is investeren in gezondheid, zelfstandigheid en maatschappelijke participatie van het hele gezin.

Van behandeling naar meedoen: de Sportpoli

De Esther Vergeer Foundation zet zich al ruim twintig jaar in om deze kinderen te laten sporten bij een sportvereniging in hun buurt. Sinds vijf jaar bewijzen we met onze Sportpoli's in de academische kinderziekenhuizen onze meerwaarde in het zorgtraject. Want juist voor kinderen met een lichamelijke beperking, chronische ziekte en/of obesitas als gevolg van een onderliggende aandoening, is de stap van medische behandeling naar daadwerkelijk meedoen in het dagelijks leven niet vanzelfsprekend.
Een kind kan een medische behandeling krijgen of net hebben afgerond, of in een revalidatietraject zitten of dat net hebben doorlopen, maar daarmee is de stap naar buiten nog niet gezet. En precies daar maakt onze Sportpoli het verschil.

De Sportpoli is succesvol dankzij de intensieve samenwerking met de zorgprofessionals in de academische kinderziekenhuizen en revalidatiecentra. Na een doorverwijzing tijdens of na het medische traject begeleiden we kinderen persoonlijk naar een passende en duurzame sportplek. Daarbij kijken we niet alleen naar wat een kind leuk vindt, maar ook naar de aandoening, fysieke belastbaarheid, eventuele risico's, benodigde hulpmiddelen en adviezen vanuit de behandeling. Ook houden we rekening met de gezinssituatie.

Zo vormt de Sportpoli de brug tussen medische zorg en duurzaam meedoen in het dagelijks leven. De stap naar sport en bewegen hoort een vanzelfsprekend onderdeel te zijn van het zorgpad van ieder kind, voor herstel, participatie en preventie. Maar ook buiten de zorg, in andere levenslooponderdelen van deze kinderen, kunnen bestaande initiatieven en infrastructuren van diverse partners beter met elkaar worden verbonden, met hetzelfde doel. Dat lukt alleen als alle partners elkaar versterken.

Dat vraagt om samenwerking

Geen enkele partij kan dit alleen. Daarom is samenwerking nodig met zorgprofessionals in ziekenhuizen en revalidatiecentra, kinderfysiotherapiepraktijken, zorgverzekeraars, de landelijke en lokale overheid, sportkoepels, sportaanbieders en maatschappelijke sport-, gezondheids- en patiëntenorganisaties.

Wij roepen deze partners op om samen te werken aan een structurele aanpak. Een aanpak met partners die elkaar versterken, zodat elk kind, met of zonder beperking, kan meedoen. Waarin ieders expertise, ervaring, netwerk en daadkracht worden benut.

De Esther Vergeer Foundation vormt de verbindende schakel tussen zorg, kind, gezin, zorgverzekeraars, sport, maatschappelijke organisaties, overheid en beleid. Een rol die we met onze Sportpoli's in de academische kinderziekenhuizen al dagelijks in de praktijk brengen.

Onze gezamenlijke ambitie

De partners van dit manifest hebben als ambitie dat binnen drie tot vijf jaar ieder kind met een lichamelijke beperking en/of chronische aandoening, vanuit een medisch traject, revalidatietraject óf vanuit de thuissituatie, de kans krijgt om persoonlijk begeleid te worden naar duurzame deelname aan passend sport- en beweegaanbod. In én buiten de zorginstelling.

Het is daarom belangrijk dat sport wordt erkend als essentieel en integraal onderdeel van **preventie, herstel** en **participatie**. Dat we verder bouwen aan kennis en bewijs over hoe duurzaam sporten de fysieke en mentale gezondheid versterkt en daarmee kan bijdragen aan minder zorggebruik en minder druk op de zorg, met bijzondere aandacht voor het mentale welzijn van kind én ouder. En dat we meer verbinding zoeken met alle partners, zodat daadwerkelijk elk kind die kans kan grijpen.

Vijf pijlers, één beweging

1. De overheid onderschrijft en borgt deze beweging

De overheid (het ministerie van VWS) erkent de waarde van sport als middel voor herstel, gezondheid, participatie en preventie en zet zich in voor structurele borging binnen de zorg en voor een inclusieve sportinfrastructuur.

Als gespecialiseerde begeleiding vanuit het medische traject nodig is om veilig te bewegen, vertrouwen op te bouwen en duurzaam mee te doen, dan moet die begeleiding een structureel onderdeel worden van de reguliere zorg. Daarnaast vraagt een inclusieve sportinfrastructuur kennis, daadkracht en begeleiding. Beleid dat verder kijkt dan losse projecten is daarvoor essentieel.

- Onderzoek in overleg met Zorginstituut Nederland en in gesprek met de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa), zorgverzekeraars, academische kinderziekenhuizen, revalidatiecentra, patiëntenorganisaties en de Esther Vergeer Foundation via welke bestaande of nieuwe bekostigingsroute het Sportpoli-model binnen een vastgestelde termijn structureel vanuit de Zorgverzekeringswet (Zvw) kan worden gefinancierd.
- Maak inclusieve, toegankelijke sportinfrastructuur en begeleiding van sportaanbieders een vast onderdeel van elke gemeentelijke sport- en preventienota.

2. Zorgverzekeraars werken mee aan duurzame borging

Zonder structurele bekostiging blijven goede initiatieven pleisters op een groter probleem. Het is daarom essentieel dat zorgverzekeraars onderzoeken op welke wijze persoonlijke beweegbegeleiding op weg naar een sportvereniging een vaste plek in het zorgpakket kan krijgen, net als andere vormen van (jeugd)zorg. Als bijdrage aan duurzaam bewegen, gezondheid en participatie.

- Verken samen met de Esther Vergeer Foundation en betrokken zorgpartijen de meerwaarde van de Sportpoli-aanpak en de mogelijkheden om deze verder te ondersteunen en aan te jagen.
- Draag bij aan het onderzoeken van mogelijkheden voor structurele bekostiging, als gesprekspartner van het ministerie van VWS en Zorginstituut Nederland, in samenwerking met andere betrokken zorgpartijen.
- Verken samen met alle betrokken partijen hoe de overgang van behandeling naar duurzaam meedoen beter kan worden georganiseerd. En onderzoek mogelijkheden voor overbruggingsfinanciering via preventieve investeringen, zolang structurele bekostiging nog niet is gerealiseerd.

3. Sport en participatie zijn verankerd in het zorgpad

Ziekenhuizen en revalidatiecentra bedden sport, bewegen en participatie in als standaardonderdeel van het zorgpad. Daarmee krijgen ze een vaste plek in het elektronisch patiëntendossier (EPD), zodat het bespreken van sport en bewegen en doorverwijzen naar begeleiding een structureel onderdeel wordt van de zorgverlening. Zodat overal in Nederland toegang is tot begeleiding naar een passende en duurzame sportplek.

- Borg het Esther Vergeer Foundation Sportpoli-model en maak het een vast onderdeel van elk behandeltraject, uiteindelijk zelfs in elk ziekenhuis, elke revalidatiekliniek en elke huisartsenpraktijk.
- Leid zorgprofessionals op om sport en participatie bespreekbaar te maken, met een vaste plek in het curriculum en in de richtlijnen voor (kinder)artsen, verpleegkundigen en paramedici.
- Werk samen in beweegzorg met bijbehorende experts en eerstelijnspartners, sluit aan op wat werkt en speel in op de verschuiving van zorg naar de eerste lijn.

4. Sportverenigingen en -aanbieders staan open voor ieder kind

Een inclusieve club ontstaat niet vanzelf. Het vraagt kennis, aangepaste begeleiding en vooral een cultuur waarin ieder kind welkom is, niet als uitzondering, maar als basiswaarde.

Sportverenigingen en (ondernemende) sportaanbieders zetten hun deuren open en kijken samen met kind en gezin (en maatschappelijke partners) naar wat nodig is om duurzaam mee te kunnen doen, ondersteund door sportkoepels. Ze zijn bereid mee te denken naar wat wél kan.

- Investeer in trainers en kaderleden die weten hoe zij een kind met een beperking of overgewicht laten meedoen en meetellen.
- Maak inclusie een vast onderdeel van sportopleidingen, sportbeleid en clubondersteuning.
- Benut of agendeer ondersteunende gemeentelijke mogelijkheden voor dit doel.

5. Maatschappelijke sport-, gezondheid- en patiëntenorganisaties jagen aan en denken mee

Onzekerheid is de grootste drempel. Wat kan mijn kind wel? Waar is mijn kind welkom? Wat als het misgaat? Ouders lopen vaak vast met dezelfde vragen of ervaren te vaak angsten die met persoonlijke aandacht kunnen worden weggenomen. “It takes a village to raise a child”, en dat geldt nog sterker voor deze doelgroep. Daarom is ook van onderaf aandacht nodig voor de kracht van sport en de noodzaak van laagdrempelige begeleiding. Hier ligt een belangrijke taak voor maatschappelijke sportorganisaties, samenwerkende gezondheidsfondsen en patiëntenorganisaties.

- Zorg dat elk gezin op de hoogte is van de mogelijkheden voor een persoonlijk, laagdrempelig begeleidingstraject naar een passende sport, dichtbij huis. Ongeacht aanleiding of achtergrond.
- Vervang onzekerheid en koudwatervrees door praktische, positieve voorlichting, vanaf het eerste contact. Integreer dit in reguliere ondersteuningsopties en werk samen waar nodig.
- Maak van sport een vast onderdeel van het leven van elk kind en benut expliciet je kennis, kanalen en netwerk om ouders binnen je expertisegebied hierover te enthousiasmeren.
- Breng kennis, netwerk en expertise in bij beleidsvorming en vertaal de inbreng van je eigen achterban naar concrete aanbevelingen, zodat het beleid aansluit op de praktijk.

Dit manifest sluit aan op wat Nederland al beloofd heeft

Met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) spraken het ministerie van VWS, gemeenten en zorgverzekeraars af dat in 2040 een gezonde generatie opgroeit in een gezonde leefomgeving, met gelijke kansen om gezond op te groeien, juist ook voor kwetsbare groepen. Ook Sportakkoord II, het Integraal Zorgakkoord en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord dragen bij aan de gezamenlijke ambitie: de gezondste generatie ooit. Een generatie waarin gezondheid, bewegen en meedoen voor iedereen vanzelfsprekend zijn.
Tegelijkertijd geven we invulling aan het VN-Verdrag Handicap, dat gelijke toegang tot sport en bewegen voor mensen met een beperking waarborgt. En aan de landelijke strategie en het uitvoeringsplan 'Sporten voor mensen met een handicap is vanzelfsprekend in 2030'.

Dat vraagt om een verschuiving van ziekte naar gezondheid en van losse initiatieven naar structurele samenwerking tussen zorg, sport, gemeenten en verzekeraars. Met een integrale aanpak binnen VWS, zoals ook is geadviseerd met 'Niemand aan de zijlijn', door de Nederlandse Sportraad en de Raad voor Gezondheid.

Dit manifest is dus geen nieuw akkoord naast de bestaande akkoorden, maar een concrete invulling van deze gezamenlijke ambitie. **Want de gezondste generatie ooit kan alleen werkelijkheid worden als álle kinderen de kans krijgen om mee te doen.** Ook kinderen met een lichamelijke beperking en/of chronische aandoening en kinderen met obesitas, die nu nog te vaak buiten beeld blijven.

Onze oproep aan het ministerie van VWS

De Esther Vergeer Foundation vraagt, samen met ondertekenende partners, het ministerie van VWS om de vijf pijlers uit dit manifest te verankeren en de beschreven rol voor overheid in pijler 1 op te pakken.

Van ambitie naar actie

Wij nodigen partners uit om dit manifest te onderschrijven en hun rol te pakken, zodat geen enkel kind meer langs de zijlijn hoeft te staan.

Namens de **Esther Vergeer Foundation**, initiatiefnemer van dit manifest.

Ondertekening

De onderstaande organisaties onderschrijven de maatschappelijke ambitie van dit manifest en verbinden zich aan hun rol daarin. De uitwerking van uitvoering, rolverdeling en financiering vindt plaats in gezamenlijk overleg, waarbij wordt voortgebouwd op de kracht van bestaande structuren en samenwerking.

Zorg

Amalia kinderziekenhuis Radboudumc
adelante
Beatrix Kinderziekenhuis UMCG
Emma Kinderziekenhuis
Erasmus MC
Sophia Kinderziekenhuis
De Hoogstraat Revalidatie
Kinderziekenhuizen van Oranje
Maastricht UMC+ MosaKids Kinderziekenhuis
Nederlandse Vereniging voor Kinderfysiotherapie
Prinses Máxima Centrum kinderoncologie
Sint Maartenskliniek
LUMC Willem-Alexander Kinderziekenhuis
Reade revalidatie & reumatologie
Roessingh Centrum voor Revalidatie
Slingeland

Zorgverzekeraars

a.s.r.
DSW zorgverzekeraar
coöperatie menzis
Zorg en Zekerheid Zorgverzekeraar

Sportaanbieders- en organisaties

Beweegalliantie
NL ACTIEF
NLFB Nederlandse Fitnessbond
NOC*NSF
POS Platform Ondernemende Sportaanbieders

Maatschappelijke organisaties

Artsen voor Kinderen
Cruyff Foundation
Duchenne Parent Project
Dwarslaesie Organisatie Nederland
fitkids stichting
Stichting Hartekind
IT4KIDS
Jeugdfonds Sport & Cultuur
JOGG gezonde jeugd gezonde toekomst
Kind & Zorg
Vereniging Kinder Kanker Nederland
Nederlandse Vereniging voor Overgewicht & Obesitas
SGF
PON
Schouders.
Spieren voor Spieren
Villa Pardoes
MLS
Uniek Sporten
fonds gehandicapten sport
esther vergeer foundation

Een gezonde generatie kan niet wachten

Weer vertrouwen op je lichaam.
Durven proberen, ook als iets moeilijk is.
Zelf op pad gaan.
Vrienden maken en voelen dat je erbij hoort.

Ieder kind verdient de kans om fysiek sterk en mentaal weerbaar op te groeien. Juist ook kinderen met een lichamelijke beperking of chronische aandoening.

Dat vraagt om een gezamenlijke inspanning en structurele financiering.

Kinderen groeien vandaag op. Hun gezondheid en ontwikkeling kunnen niet wachten. Daarom moeten we nu investeren in de toekomst van ieder kind.

Kom in actie.

Want het begint met sport!

esther
vergeer
foundation